

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815204512
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5815204512.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v spore žalobcov: 1/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. G. XXX, XXX XX M. G., 2/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. G. XXX, XXX XX M. G., obom zastúpeným JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 37 981 765, proti žalovaným: 1/ Ing. G. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. T. XXXX/XX, XXX XX P., 2/ PaedDr. O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. T. XXXX/XX, XXX XX P., obom zastúpeným obchodnou spoločnosťou ADVOKA, s. r. o., so sídlom Komárnická 36, 821 02 Bratislava, IČO: 44 449 615, o nahradenie prejavu vôle, v konaní o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/263/2015-140 zo dňa 13. februára 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/263/2015-140 zo dňa 13. februára 2020 vo výrokoch II. a III. potvrdzuje.

II. Odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/263/2015-140 zo dňa 13. februára 2020 vo výroku I. odmieta.

III. Žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému 1/ a žalovanému 2/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol návrh na prerušenie konania (výrok I.), ďalej zamietol žalobu (výrok II.) a žalovaným priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd nahradil vôľu žalovaného 1/ a žalovaného 2/, každého z nich osobitne, uzavrieť kúpnu zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 5/24 (spolu o veľkosti 10/24) na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. M. G. evidovaných v katastri nehnuteľností ako pozemky parcely KN-C: č. 4405/4 - zastavené plochy a nádvoria o výmere 165 m², č. 4405/5 - zastavené plochy a nádvoria o výmere 24 m², č. 4400/34 - trvalé trávne porasty o výmere 47 m², č. 4400/39 - trvalé trávne porasty o výmere 169 m², č. 4400/40 - trvalé trávnaté porasty o výmere 101 m² (ďalej aj ako „prevádzané podiely“ a „predmetné pozemky“), na základe ktorej by žalovaní previedli vlastnícke právo k prevádzaným podielom na žalobcov do ich bezpodielového spoluvlastníctva za kúpnu sumu 1,- euro. Zároveň si žalobcovia uplatnili nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných pozemkov o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2. Dňa 13.03.2013 žalovaní ako kupujúci a pani I. E., rod. D., S. J., rod. D., C. I., rod. D., a C. X., rod. D., (ďalej len „pôvodné spoluvlastníčky“), ako predávajúce uzatvorili kúpnu zmluvu k prevádzaným podielom za kúpnu cenu 1,- euro. Na základe tejto kúpnej zmluvy bol vtedajšou správou katastra povolený

vklad vlastníckeho práva k prevádzaným podielom v prospech žalovaných. Pôvodné spoluvlastníčky si nespĺnili ponukovú povinnosť voči ostatným spoluvlastníkom, čím porušili predkupné právo žalobcov. Z uvedeného dôvodu oprávnení domáhať sa voči žalovaným, aby im prevádzané podiely ponúkli na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpili od pôvodných spoluvlastníčok. Žalovaných vyzvali na dobrovoľné plnenie, avšak tí na takéto výzvy nereagovali.

3. Žalovaní sa bránili tým, že žalobcovia nie sú skutočnými spoluvlastníkmi predmetných pozemkov, nakoľko výlučnými vlastníkmi predmetných pozemkov sa cítia samotní žalovaní z titulu vydržania po manželoch C.. Žalobcovia okrem toho ani nemohli vydržať podiel na predmetných pozemkoch tak, ako je zapísaný v katastri nehnuteľností. Predmetné pozemky vznikli až v roku 2007 oddelením od pozemku s predchádzajúcim parcelným č. 4405 o celkovej výmere 2.248 m² na základe geometrického plánu č. 37048201/126/2006, vypracovaného dňa 23.02.2007 Ing. I. N.. Žalobcovia preto nemohli v čase, kedy bolo spísaná notárska zápisnica o vydržaní v prospech žalobcov, splniť podmienku desaťročnej kontinuálnej držby. Tiež je nelogické, že došlo k vydržaniu plochy prechádzajúcej ako rez stredom kompletnej nehnuteľnosti a tiež plochy pod cudzím domom. K uzatvoreniu kúpnej zmluvy s pôvodnými spoluvlastníčkami došlo len pre „papierové“ potvrdenie existujúceho vlastníctva žalovaných.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že na pojednávaní dňa 14.01.2020 žalobcovia navrhli konanie prerušiť až do právoplatného skončenia konania o dovolaní, ktoré podali dňa 16.08.2019 proti rozsudku Krajského súdu v Žiline spis. zn. 5Co/279/2018 zo dňa 30.04.2019, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod spis. zn. 7C/214/2015. Odôvodnili to tým, že pokiaľ by ich dovolanie bolo úspešné, potom by museli podávať návrh na obnovu konania. Citujúc znenie ust. § 162 ods. 3 a § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania z dôvodu, že vo veci spis. zn. 7C/214/2015 bolo právoplatne rozhodnuté. Vychádzal tiež z predpokladu, že právoplatnosť rozhodnutia spôsobuje jeho záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť, a preto je možné z jeho záverov vychádzať aj v súdnej veci.

5. Súd prvej inštancie z hľadiska skutkových zistení uviedol, že v konaní nebolo sporné, že pôvodné spoluvlastníčky previedli vlastnícke právo k prevádzaným podielom na žalovaných, na každého vo výške podielu 5/24. Nebola sporná ani tá skutočnosť, že pôvodné spoluvlastníčky si pri prevode prevádzaných podielov nespĺnili svoju ponukovú povinnosť voči ostatným spoluvlastníkom predmetných pozemkov. Sporná bola skutočnosť, či sú žalobcovia skutočnými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností a či tak majú právo sa domáhať práv opomenutého spoluvlastníka. Z jeho skoršej rozhodovacej činnosti mu boli známe dve konania týkajúce sa predmetných pozemkov, v ktorých vystupovali strany tohto konania. Jedným bolo konanie vedené na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 5C/288/2015 (neskôr na Krajskom súde v Žiline pod spis. zn. 9Co/290/2017). V uvedenom konaní sa žalovaní ako žalobcovia voči žalobcom ako žalovaným domáhali určenia ich vlastníckeho práva k predmetným pozemkom v celosti z titulu vydržania. Podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo v danej veci, ako aj podľa potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Žiline žalovaní predmetné pozemky nevydržali. Druhým bolo konanie vedené na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 7C/214/2015 (neskôr na Krajskom súde v Žiline pod spis. zn. 5Co/279/2018). V tomto konaní sa žalobcovia voči žalovaným a aj proti I. D., domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 03.10.2013 medzi I. D. ako predávajúcim a žalovanými ako kupujúcimi, ktorej predmetom bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/12 na predmetných pozemkoch. I. D. si nespĺnil ponukovú povinnosť, keď predal svoj spoluvlastnícky podiel bez toho aby ho ponúkol na predaj najprv žalobcom, a tak sa žalobcovia o zamýšľanom prevode ani nedozvedeli a nemohli realizovať svoje zákonné predkupné právo. Žaloba v uvedenom konaní bola zamietnutá, čo bolo potvrdené aj krajským súdom, z dôvodu, že bol spochybnený zápis vlastníckeho práva žalobcov k ich spoluvlastníckemu podielu na predmetných pozemkoch a bolo preukázané, že žalobcovia v skutočnosti nie sú spoluvlastníkmi predmetných pozemkov.

6. Pokiaľ žalobcovia navrhli ako dôkazný prostriedok ich výsluch súd prvej inštancie poznamenal, že žalobcovia už boli vypočutí v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 5C/288/2015 a už z tohto výsluchu a následných súdnych rozhodnutí vzišli také zistenia, z ktorých bolo možné zistiť rozhodné skutočnosti pre rozhodovanie v predmetnom konaní, a preto súd prvej inštancie dokazovanie výsluchom žalobcov nevykoval. Pokiaľ by aj vykonával tieto výsluchy, mali by zistenia z týchto výsluchov nižšiu argumentačnú silu vzhľadom k tomu, že medzičasom mohlo dôjsť k právnomu, ako aj skutkovému poučeniu žalobcov o tom, ako majú vypovedať.

7. Citujúc ust. § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, § 140 a § 603 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a ust. § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) súd prvej inštancie uviedol, že otázka, ktorú Okresný súd Námestovo v konaní vedenom pod spis. zn. 5C/288/2015 riešil vo výroku rozsudku bola tá, či žalovaní

(v uvedenom konaní žalobcovia) vydržali predmetné pozemky. Predmetom daného konania tak nebolo to, či žalobcovia (v uvedenom konaní žalovaní) sú alebo nie sú spoluvlastníkmi Predmetných pozemkov, ale len to či ich žalovaní vydržali a sú ich výlučnými vlastníkmi, každý z nich v podiele o veľkosti 1/2. Samotná skutočnosť, že žalovaní (v uvedenom konaní žalobcovia) predmetné pozemky nevydržali, a tak nie sú ich vlastníkmi, však automaticky neznamená, že do budúca nie je možné riešiť otázku, kto je vlastníkom/spoluvlastníkom predmetných pozemkov. Uvedené konanie pod spis. zn. 5C/288/2015 vyriešilo otázku vlastníckeho práva výlučne medzi stranami sporu v danom konaní. Vyvodenie žalobcami prezentovaného záveru (že bolo právoplatne rozhodnuté, že vlastníkmi podielu o veľkosti 1/2 na predmetných pozemkoch sú žalobcovia) je nesprávne, nakoľko takáto interpretácia by znemožnila tretím osobám prípadného domáhania sa ich vlastníckych práv. Hoc súdy sa v danom konaní s predbežnou otázkou toho, či žalobcovia sú spoluvlastníci predmetných pozemkov vysporiadali v prospech žalobcov (v uvedenom konaní žalovaných), takéto vysporiadanie sa s predbežnou otázkou nezakladá prekážku rozhodnutej veci, a preto nie je vylúčené podrobiť takúto otázku prieskumu v inom konaní. V konečnom dôsledku výsledkom konania vedeného pod spis. zn. 5C/288/2015 bola skutočnosť, že zápis na liste vlastníctva svedčiaci o spoluvlastníckom práve žalobcov (v uvedenom konaní žalovaných) nebol spochybnený z dôvodov uvádzaných žalovanými (v uvedenom konaní žalobcami). To však nezakladá nemožnosť spochybnenia tohto zápisu v budúcnosti z iných dôvodov alebo inými osobami. Podľa zápisu na LV č. č. XXXX, k. ú. M. G. spoluvlastnícke podiely na predmetných pozemkoch nadobudli žalobcovia na základe vydržania, o čom svedčí aj predložená notárska zápisnica č. NZ 15521/2012, NCRIs 15886/2012 zo dňa 03.05.2012. V konaní vedenom pod spis. zn. 7C/214/2015 súd preskúmaval aj hodnovernosť zápisu žalobcov ako spoluvlastníkov k predmetným pozemkom. Tak okresný, ako aj krajský súd dospeli k rovnakému záveru, že žalobcovia nie sú spoluvlastníkmi predmetných pozemkov, čím bol spochybnený zápis v katastri nehnuteľností o spoluvlastníctve žalobcov. K danému záveru súdy dospeli na základe toho, že jednak žalobca 1/ tvrdil v konaní vedenom pod spis. zn. 5C/288/2015, že predmetné pozemky kúpil až v roku 2012. Voľa nadobudnúť nehnuteľnosti kúpnu zmluvou tak popiera žalobcami tvrdenú dobromyseľnosť držby. Ďalej sa žalobcovia snažili dobromyseľnosť vydržania preukázať v konaní vedenom pod spis. zn. 7C/214/2015, ako aj v súdnej veci, predloženou kúpnu zmluvou medzi P. D., nar. XX.XX.XXXX a žalobcami zo dňa 05.03.2000. Táto zmluva však nikdy nebola zavkladovaná do katastra nehnuteľností nakoľko nespĺňala zákonné náležitosti pre takýto druh právneho úkonu. V čase uzatvorenia takejto kúpnej zmluvy bola právna úprava prevodu nehnuteľností jasná, zrozumiteľná a nepripúšťajúca iný výklad. Kúpna zmluva nespĺňa podmienku overeného podpisu predávajúceho. Okrem toho, aby nastali zamýšľané účinky prevodu vlastníckeho práva bol už v tom čase potrebný úkon príslušného orgánu na úseku katastra, ktorým by bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech kupujúcich. Dobromyseľnosť ako vnútorný psychický stav nemožno priamo dokázať, možno o nej usudzovať iba z okolností, do ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Základným rozlišujúcim kritériom je, či držiteľ veci alebo vykonávateľ práva pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu rozumne od neho požadovať, mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, patrí. Taktiež podľa ustálenej súdnej praxe dobromyseľným držiteľom nemôže byť ten, kto do držby vstúpil za súčasnej úpravy inštitútu vydržania podľa OZ a účinnosti zákona č. 162/1995 Z. z. na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorej vklad nebol povolený a ktorá tak nenadobudla vecno-právne účinky, ale len obligačné. Vzhľadom na uvedené, tak súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia objektívne nemohli byť ani v presvedčení, že sú vlastníkmi spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 na predmetných pozemkoch na základe kúpnej zmluvy z roku 2000. Ďalšou skutočnosťou, ktorá nesvedčí v prospech riadneho vydržania bolo to, že jeden z predmetných pozemkov, konkrétne parcela KN-C č. 4405/5 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 24 m², je pozemok, na ktorom je postavený rodinný dom súp. č. XXX, ktorého vlastníkmi sú žalovaní. Tento rodinný dom žalovaní nadobudli darom v roku 2000. Tento fakt vylučuje to, aby sa žalobcovia reálne ujali a vykonávali držbu pozemku parcela KN-C č. 4405/5. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že z dôvodu absencie zákonných predpokladov vydržania k vydržaniu spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 žalobcami nedošlo. Hoci sú tak žalobcovia evidovaní ako spoluvlastníci predmetných pozemkov v katastri nehnuteľností, spoluvlastnícke právo k predmetným pozemkom im nesvedčí. V zmysle zákonnej úpravy predkupného práva im preto nesvedčí ani právo domáhať sa práv opomenutého spoluvlastníka pri predaji prevádzaných podielov, keďže takéto právo svedčí len skutočnému spoluvlastníkovi. Žalobcovia tak neboli aktívne vecne legitimovaným subjektom na podanie žaloby, a preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

8. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že ich priznal strane, ktorá bola v spore plne

úspešná. O výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí.

9. Proti rozsudku podali žalobcovia 1/ a 2/ v zákonnej lehote odvolanie, pričom navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, eventuálne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalobcovia namietali naplnenie odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a h) CSP. Nestotožňovali sa právnym záverom súdu prvej inštancie o absencii ich aktívnej vecnej legitímácie. V rámci vykonaného dokazovania súd prvej inštancie podľa nich konal jednostranne, v prospech žalovaných a v rozpore s princípom rovného postavenia sporových strán zakotveným v ust. čl. 6 ods. 1 Základných princípov CSP. Procesná obrana žalovaných bola v konaní pred súdom prvej inštancie identická ako v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 5C/288/2015, v rámci ktorého žalovaní v rade 1/ a 2/ vystupovali v pozícii žalobcov a domáhali sa určenia, že sú vlastníci predmetných pozemkov. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo spis. zn. 5C/288/2015 zo dňa 26.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline spis. zn. 9Co/290/2017 zo dňa 08.03.2016 bola ich žaloba zamietnutá, pričom ako predbežnú otázku v konaní riešili konajúce súdy aj to, či zápis na LV č. XXXX, k. ú. M. G. vo vzťahu k ich spoluvlastníckemu podielu je v súlade so skutočným stavom a je hodnoverným, alebo nie, pričom vo vzťahu k zápisu ich vlastníckeho práva nebol zistený žiaden rozpor. Okresný súd Námestovo tak podľa ich názoru nemal v konaní vedenom pod spis. zn. 5C/288/2015 o ich vlastníckom práve žiadne pochybnosti, a preto vec meritórne prejednal a rozhodol v ich prospech.

11. Ďalej žalobcovia uviedli, že vydaniu napadnutého rozsudku podľa ich názoru predchádzal zásah do princípu právnej istoty zakotvený v ust. čl. 2 Základných princípov CSP, keď konajúci súd nemohol znova riešiť ako predbežnú otázku to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v inom spore strán. Vo vzťahu k otázke „prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia“ poukázali na viacero rozhodnutí, napr. na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo/133/2009 zo dňa 29.04.2010, spis. zn. 5MCdo/16/2010 zo dňa 25.04.2012, spis. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31.01.2021 či na rozhodnutie Ústavného súdu SR spis. zn. II.ÚS/349/2009 zo dňa 20.01.2010. V prípadoch, keď konajúci súd pri svojom rozhodovaní ignoruje vplyv právoplatného rozhodnutia vydaného v civilnom sporovom konaní založený na záväznosti tohto rozhodnutia, dochádza k nerešpektovaniu záväzného súdneho rozhodnutia, čo je v rozpore s ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR či v rozpore s ust. čl. 2 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, s následkom porušenia práva na spravodlivý proces. Takýmto spôsobom súd zasahuje aj do stability právoplatného súdneho rozhodnutia a tým pádom je narušený aj princíp právnej istoty ako základný aspekt právneho štátu (bližšie odvolatelia poukázali na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Brumărescu proti Rumunsku zo dňa 28.10.1999). Vo vecnej rovine prejednávaného sporu žalobcovia namietali, že vydaniu notárskej zápisnice, ktorá je evidovaná ako nadobúdaci titul ich vlastníckeho práva, došlo dňa 03.05.2012 a zároveň je zrejmé, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy s P. D. došlo dňa 05.03.2000. Uvedeným je tak vysvetlený údajný „rozpor“ vo výpovedi žalobcu 1/ vykonanej v rámci konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 5C/288/2015, z ktorého súd prvej inštancie vyvodil spochybnenie údajov zapísaných v katastri nehnuteľností.

12. Za nesprávny považovali žalobcovia aj záver súdu prvej inštancie o tom, že časť predmetných pozemkov sa má nachádzať aj pod rodinným domom vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/, keď na preukázanie uvedeného nebol pred súdom vykonaný žiaden dôkaz a zároveň z LV č. XXXX, k. ú. M. G. je jednoznačne zrejmé, že rodinný dom so súp. č. XXX je postavený na pozemku parcela KN-C č. 4405/2, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ a je evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. M. G., ktorá nebola predmetom napadnutej kúpnej zmluvy, resp. predmetom vedeného sporu.

13. Žalobcovia dali do pozornosti ust. § 205 CSP v súvislosti s tým, že titul nadobudnutia ich vlastníckeho práva, ktorý bol v čase uzatvorenia napadnutej kúpnej zmluvy zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. M. G. (vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva podľa § 63 Zák.č.323/92 Zb. v znení zák. 327/2000 č. Z 818/12 N 117/12 - 147/12) bol vydaný vo forme notárskej zápisnice a notárska zápisnica predstavuje verejnú listinu, ktorá potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje, ak nie je dokázaný opak.

14. Súd prvej inštancie tiež v rámci konania rozhodoval podľa ich názoru ultra petitem, keď skúmal existenciu ich aktívnej vecnej legitímácie nad rámec údajov zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. M. G. v čase uzatvorenia napadnutej kúpnej zmluvy, hoci bolo jednoznačne preukázané, že v čase uzatvorenia napadnutej kúpnej zmluvy boli a aj v súčasnosti sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci predmetných pozemkov a zároveň z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že ich predkupné právo bolo porušené. V konaní nebolo zistené ani preukázané, že by ku dňu 01.01.2011, resp. ku dňu 03.05.2012 (vydanie notárskej zápisnice o vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva) nedržali

nehnutelnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 05.03.2000 v dobrej viere, že im skutočne vlastnícky patria práve na podklade uvedenej zmluvy. Preto najneskôr k 01.01.2011 nadobudli k nim vlastnícke právo vydržaním. Žalobcovia mali za to, že neplatnosť právneho úkonu o prevode vlastníctva nie je okolnosťou vylučujúcou nadobudnutie vlastníctva vydržaním, ak sú inak splnené zákonné predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, k čomu poukázali na viacero súdnych rozhodnutí, napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo/117/2009 či rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/793/2001-151 zo dňa 24.02.2006. Nadväzne na uvedené potom dali do pozornosti zásadu právnej istoty v tom zmysle, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď a naopak, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS/499/2011, spis. zn. I.ÚS/87/1993, spis. zn. IV.ÚS/92/2009). Súd prvej inštancie podľa ich názoru v napadnutom rozsudku neuskutočnil výklad ust. § 140, § 134 a nasl. OZ v súlade s judikatúrou dovolacieho súdu a nevzal do úvahy ústavný aspekt danej veci, čím im odňal možnosť konať pred súdom a porušil tak ich právo na súdnu ochranu podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie (rozhodnutia Ústavného súdu SR spis. zn. III.ÚS/156/2006, spis. zn. I.ÚS/22/2003, spis. zn. II.ÚS/26/1996). Zároveň súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Jeho aplikácia práva bola plná rozporov a v podstate viedla k vylúčeniu možnosti domôcť sa ochrany ich práv, ktoré boli porušené konaním žalovaných 1/ a 2/ v procese uzatvorenia napadnutej kúpnej zmluvy, pričom v prípade potvrdenia napadnutého rozsudku dôjde k obmedzeniu ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré dobromyseľne nadobudli a za ktoré preukázateľne zaplatili kúpnu cenu vo výške 400.000,- Sk. V napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje riadne odôvodnenie dôvodov pre zamietnutie podanej žaloby, a teda sa jedná o rozhodnutie nepreskúmateľné, v rozpore s právom na riadny proces vylučujúci svojvôľu súdu pri rozhodovaní. K otázke potreby riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a následkov jej absencie žalobcovia poukázali na viacero súdnych rozhodnutí (rozhodnutia Ústavného súdu SR spis. zn. III.ÚS/36/2010, IV.ÚS/77/2002, III.ÚS/271/2005, či rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Ruiz Torria proti Španielsku zo dňa 09.12.1994 či Hiro Balany proti Španielsku zo dňa 09.12.1994). Okrem nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku namietali aj jeho prekvapivosť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 7Cdo/42/2010 zo dňa 17.10.2011), a to s poukazom na obsah právoplatného rozhodnutia súdu vo veci spis. zn. 5C/288/2015 zo dňa 25.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline spis. zn. 9Co/290/2017 zo dňa 08.03.2016. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku prijal právny záver, podľa ktorého skutkový stav v tejto právnej veci je identický s tým, ktorý bol riešený v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 7C/214/2015, tak takýto záver je nesprávny a nezákonný. Súd prvej inštancie im de facto neposkytol ochranu ich práv a oprávnených záujmov, keď v rozpore s princípom spravodlivosti a bez toho, aby bola otázka ich vlastníckeho práva meritórne posudzovaná v súdnom konaní, túto skutkovú otázku vyhodnotil bez vykonania dokazovania tak, že nie sú vlastníckymi spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach, aj keď vo vzťahu k tejto skutkovej okolnosti v tomto konaní nevykonali žiadne dokazovanie. Záverom odvolatelia poukázali aj na stav, keď proti rozsudku Krajského súdu v Žiline spis. zn. 5Co/279/2018 zo dňa 30.04.2019, ktorým bolo rozhodované o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Námestovo spis. zn. 7C/214/2015, podali dovolanie, s ktorého obsahom bol súd prvej inštancie oboznámený, avšak nijakým spôsobom sa s jeho obsahom nevysporiadal. Nestotožnili sa ani s postupom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol ich návrh na vykonanie dokazovania vypočutím žalobcov 1/ a 2/. Pokiaľ súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie návrhu na vykonanie dokazovania skutočnosťou, že pokiaľ by aj vykonal tieto výsluchy, mali by zistenia z týchto výsluchov nižšiu argumentačnú silu vzhľadom k tomu, že medzičasom mohlo dôjsť k právnomu ako aj skutkovému poučeniu žalobcov o tom, ako majú vypovedať, takéto odôvodnenie zamietnutia návrhov na doplnenie dokazovania nemôže obstať.

15. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaní mali za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne a presvedčivo vysporiadal s postojom žalobcov, pričom bolo možné sa opierať aj o výsledok súdneho sporu vedeného na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 7C/2145/2015. Viac žalovaní neuviedli.

16. Žalobcovia 1/ a 2/ odvoláciu repliku nepodali a odvolaciemu súdu už nebolo predložené ani žiadne ďalšie podanie strán sporu.

17. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výrokov II. a III. bolo podané oprávneným subjektom (§ 359

CSP - súd prvej inštancie rozhodol v neprospech žalobcov 1/ a 2/, keď ich žalobu proti žalovaným 1/ a 2 v celom rozsahu zamietol a priznal žalovaným proti žalobcom nárok na náhradu trov konania), včas (§ 362 ods. 1 CSP) a proti rozhodnutiu, ktoré je možné napadnúť takýmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m) CSP], preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, t. j. v rozsahu výrokov II. a III., viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

18. Odvolanie žalobcov proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výroku I., podľa ust. § 386 písm. c) CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné (§ 355 v spojení s § 357) odmietol. Ust. § 357 CSP totižto pripúšťa odvolanie len proti rozhodnutiu (uzneseniu), ktorým súd prvej inštancie rozhodol o prerušení konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) a § 164 CSP, teda nie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh na prerušenie konania podľa ust. § 164 CSP zamietnutý. Na rozhodnutí odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania žalobcov v tejto časti nemení nič ani skutočnosť, že súd prvej inštancie poučil strany, že je možné podať odvolanie aj proti tomuto výroku napadnutého rozsudku. Ani táto skutočnosť totiž nezakladá procesnú legitímáciu žalobcov na uplatnenia odvolania proti výroku I. napadnutého rozsudku, keďže prípustnosť odvolania je ex lege vylúčená. CSP v ust. § 362 ods. 3 poskytuje stranám (účastníkom) ochranu iba v prípade nesprávneho poučenia o neprípustnosti odvolania, ktorá spočíva v tom, že odvolateľ je oprávnený podať odvolanie v zákonom predĺženej trojmesačnej lehote plynúcej od doručenia odvolaním napadnuteľného rozhodnutia, čo však nie je situácia, ktorá vznikla v danom prípade. V súdenom spore teda nezaložil súd prvej inštancie možnosť podania odvolania nesprávnym poučením proti rozhodnutiu (výroku I. napadnutého rozsudku), proti ktorému je možnosť podania odvolania ex lege vylúčená.

19. Odvolací súd v ďalšom podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi, na ktorých svoje rozhodnutie v merite veci (výrok II.) a o nároku na náhradu trov konania (výrok III.) súd prvej inštancie založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie o žalobe žalobcu, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

20. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

21. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že je v zmysle ust. § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi (ods. 1), s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil.

22. Na doplnenie tak považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcov 1/ a 2/ formulovanú v ich opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie. Vady týkajúce sa podmienok konania [§ 365 ods. 1 písm. a) CSP] odvolací súd nezistil.

23. V kontexte s odvolacími námietkami žalobcov odvolací súd primárne zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS 252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS 50/2004 zo dňa 03.03.2004). Do obsahu základného práva podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 3/1997 zo dňa 19.03.1997 a spis. zn. II. ÚS 251/2003 zo dňa 17.12.2003). Súčasne odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie

konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS/350/2009 zo dňa 08.10.2009).

24. Pokiaľ žalobcovia videli nesprávnosť, prekvapivosť napadnutého rozsudku a svojvôľu súdu prvej inštancie v tom, že súd prvej inštancie prejudiciálne posudzoval otázku ich vlastníckeho práva k predmetným pozemkom, čím mal konať v rozpore s ust. § 194 ods. 2 a § 228 ods. 1 CSP, keďže táto otázka bola už právoplatne posúdená v rozhodnutí Okresného súdu Námestovo - rozsudku spis. zn. 5C/288/2015 zo dňa 25.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline spis. zn. 9Co/290/2017-326 zo dňa 08.03.2018, odvolací súd sa s touto ich odvolacou argumentáciou nestotožnil. Odvolací súd zdôrazňuje (zhodne so súdom prvej inštancie), že predmetom prieskumu (určenia) v uvedenom spore medzi rovnakými stranami ako v súdnej veci (žalobcami 1/ a 2/ ako žalovanými 1/ a 2/ a žalovanými 1/ a 2/ ako žalobcami 1/ a 2/) bolo posúdenie otázky vlastníckeho práva žalovaných 1/ a 2/ (t. j. G. T. a O. T.) k predmetným pozemkom, teda aj k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/2 k predmetným pozemkom, evidovanému v katastri nehnuteľností na žalobcov 1/ a 2/ (t. j. I. Y. a C. Y.). Súd oboch inštancií dospeli v uvedenom spore k záveru, že žalovaní 1/ a 2/ vlastníctvo predmetných pozemkov nenadobudli vydržaním, ako to žalovaní vymedzili v podanej žalobe, a preto žalobu zamietol. Vlastníctvom žalobcov 1/ a 2/ k predmetným pozemkom sa však konajúce súdy vôbec (teda ani prejudiciálne) nezaoberali [uvedené jednoznačne vyplýva aj z odseku č. 30 odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Námestovo spis. zn. 5C/288/2015 zo dňa 25.04.2017: „Pokiaľ ide o ďalšiu obranu strany žalobcov, v rámci ktorej poukazovali na nesplnenie podmienok pre vydanie osvedčenia v prospech žalovaných, súdu sa javí za potrebné uviesť, že predmetom konania nie je preukazovanie negatívnej skutočnosti, že žalovaní nie sú (neboli) vlastníckymi žalovaných nehnuteľností, ale to, či žalobcovia, ktorých zaťažuje povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť, nadobudli vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam vydržaním. Dokazovanie vo vzťahu k preukazovaniu vlastníctva žalovaných sa javí nadbytočné, a preto ho súd nevykonal.“]. Súčasne je potrebné uviesť, že konajúce súdy sa ani nemali dôvod prejudiciálne zaoberať otázkou vlastníctva žalovaných 1/ a 2/ (v súdnej veci žalobcov 1/ a 2/ manželov Y.), keďže bez tohto prieskumu dospeli k záveru o neodôvodnenosti žaloby. Z toho vyplýva, že aj keď v uvedenej veci nebola vyvrátená hodnovernosť a záväznosť údajov katastra nehnuteľností (§ 70 katastrálneho zákona) o vlastníckom práve žalobcov 1/ a 2/ k spoluvlastníckemu podielu k predmetným pozemkom o veľkosti 1/2, ako je toto evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. M. G., neznamená to, že už nie je možné zaoberať sa otázkou vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ v inom spore vedenom medzi tými istými stranami na podklade iných skutkových dôvodov; práve naopak.

25. Žalobcovia 1/ a 2/ tiež namietali, že súd prvej inštancie rozhodoval ultra petitum, keďže skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov nad rámec údajov evidovaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. M. G. v čase uzavretia napadnutej kúpnej zmluvy, hoc z LV č. XXXX vyplýva, že v čase uzavretia napadnutej kúpnej zmluvy boli a aj naďalej sú evidovaní ako podieloví spoluvlastníci predmetných pozemkov a zároveň z dôkazov vyplýva, že ich predkupné právo bolo v danom prípade porušené. Žalovaní 1/ a 2/ navyše nespochybnili hodnovernosť údajov katastra, resp. len tvrdením, že výlučnými vlastníckymi predmetných pozemkov sú oni, čo však bolo vyvrátené rozsudkom Okresného súdu Námestovo spis. zn. 5C/288/2015 zo dňa 25.04.2017. Ani túto námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Žalovaní 1/ a 2/ už od samého počiatku sporu (ich vyjadrenie k žalobe), ako aj pred vyhlásením napadnutého rozsudku (na pojednávaní dňa 14.01.2020, vid' zápisnica o pojednávaní na č. I. 133) namietali vlastnícke právo žalobcov k predmetným pozemkom a jeho nadobudnutie vydržaním. Otázku nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcami 1/ a 2/ k podielu o veľkosti 1/2 k predmetným pozemkom posúdil súd prvej inštancie správne.

26. Jednou z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním je oprávnená držba (§ 134 ods. 1 OZ) Zo znenia ust. § 130 ods. 1 OZ je treba vyvodit', že ako podmienka pre oprávnenú držbu (teda aj pre samotné vydržanie) nepostačuje len subjektívne presvedčenie držiteľa o tom, že vec alebo právo mu patrí, ale je potrebné, aby držiteľ bol v dobrej viere („so zreteľom ku všetkým okolnostiam“). Túto podmienku vykladá publikovaná judikatúra tak, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu vec alebo právo náleží, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať i k okolnostiam, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda i k právnomu dôvodu („titulu“), ktorý by mohol mať za následok vznik práva (napr. zo zmluvy, ktorá je síce absolútne neplatná, ale na základe nej sa osoba ujala držby, pričom neplatnosť spočíva v skutočnostiach, ktoré vyžadujú kvalifikované právne posúdenie, a držiteľ na to nemá potrebné odborné predpoklady a pod., alebo v nevedomosti držiteľa o skutkovom dôvode

neplatnosti zmluvy, napr., že prevodca nemal spôsobilosť na právne úkony). Otázka existencie dobrej viery sa posudzuje z hľadiska objektívneho, teda podľa toho, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno na ňom požadovať, nemal a nemohol mať pochybnosti, že mu právo patrí. Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi zaujal právny názor, že dobromyseľnosť znamená omyl držiteľa ohľadne existencie jeho práva. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) držiteľa, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedliteľný. Ospravedliteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu *ignorantia iuris non excusat* (neznalosť zákona neospravedlňuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva, právny omyl držiteľa, vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ ujal držby, nie je ospravedliteľný. Len výnimočne možno takýto omyl ospravedlniť, a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad (uznesenie NS SR spis. zn. 4 Cdo 283/2009 zo dňa 27.10.2010 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 6/2015 pod publikačným č. 73, uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5Cdo/30/2010 zo dňa 01.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6MCdo/5/2010 zo dňa 20.04.2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/361/2012 zo dňa 27.01.2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 6/2015 pod publikačným č. 74 a rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo/137/2011 zo dňa 11.12.2013). Najvyšší súd SR súčasne v rozsudku spis. zn. 3Cdo/147/2016 zo dňa 22.02.2018 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018 pod publikačným č. 62) súčasne vyslovil právny názor, že dobrú vieru určitého subjektu v to, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nemôže v zásade zakladať zmluva uzatvorená od 01.01.1992, na základe ktorej nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností. Túto právnu vetu možno bez najmenších pochybností vzťahovať nielen na oprávnenú držbu práva vecného bremena, ale na akékoľvek vecné právo k nehnuteľnosti, pre ktorého vznik na zmluvnom základe zákon vyžaduje vklad do katastra nehnuteľností (teda aj vlastníckeho práva k nehnuteľnosti). Odvolací súd poukazuje na obdobné uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/283/2009 zo dňa 27.10.2010 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 6/2015 pod publikačným č. 73), podľa ktorého právnej vety oprávneným držiteľom nehnuteľnosti, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že je jej vlastníkom, nemôže byť ten, kto do jej držby vstúpil za účinnosti OZ v znení do 31.12.1991 na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom v zmysle zákona č. 95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom (notársky poriadok). Medzi potrebou registrácie štátnym notárstvom a vkladov vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je potrebné vidieť jednoznačnú paralelu, a to že v oboch prípadoch zmluva o prevode nehnuteľností potrebovala pre nadobudnutie vecno-právnych účinkov rozhodnutie štátneho orgánu (či už o registrácii, alebo vklade).

27. V osobitostiach súdnej veci je tak zrejmé, že ak nedošlo k vkladu spoluvlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1/2 k predmetným pozemkom do katastra nehnuteľností, hoc žalobcovia 1/ a 2/ ako kupujúci v roku 2000 uzavreli písomnú kúpnu zmluvu, ktorou malo dôjsť k prevodu sporného spoluvlastníckeho podielu k predmetným pozemkom, nemohli byť so zreteľom k jednoznačne formulovanému zneniu ust. § 133 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností, v ospravedliteľnom právnom omyle, že im sporný spoluvlastnícky podiel patrí, a teda sa nestali jeho oprávnenými držiteľmi (§ 130 ods. 1 OZ). Uvedené ešte viac zvyrazňuje skutočnosť, že sami žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom vyhlásení o vydržaní vlastníckeho práva k spornému spoluvlastníckemu podielu (viď notárska zápisnica č. N 117/2012, NZ 15521/2012, NCRIs 15886/2012 spísaná dňa 03.05.2012 na č. I. 114 spisu) uviedli, že kúpna zmluva z roku 2000, na podklade ktorej mali nadobudnúť vlastníctvo nebola pre nedostatok formy spôsobilá na zápis do katastra nehnuteľností. U žalobcov 1/ a 2/ tak nedošlo k splneniu jedného z predpokladov vydržania vlastníckeho práva podľa ust. § 134 ods. 1 OZ, a to oprávnenej držby, a preto sporný spoluvlastnícky podiel vydržaním nenadobudli. Týmto bola vyvrátená hodnovernosť a záväznosť údajov katastra nehnuteľností ohľadom vlastníctva žalobcov k predmetným pozemkom (§ 70 katastrálneho zákona), ako aj vyvrátená pravdivosť verejnej listiny - notárskej zápisnice zo

dňa 03.05.2012, ktorou bolo osvedčené vyhlásenie žalobcov 1/ a 2/ o vydržaní vlastníckeho práva k predmetným pozemkom. Preto odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov 1/ a 2/ za správny. Keďže žalobcom 1/ a 2/ nesvedčí spoluvlastnícke právo k predmetným pozemkom, nedisponujú ani predkupným právom podielového spoluvlastníka a ani právom opomenutého podielového spoluvlastníka z porušenia jeho predkupného práva (§ 603 ods. 3 OZ). Ak potom súd prvej inštancie bez ďalšieho žalobu zamietol, bolo jeho rozhodnutie vecne správne a rovnako aj dostatočne odôvodnené (v súlade ust. § 220 ods. 2 CSP) a plne v súlade s rozhodovacou činnosťou najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP). Preto odvolací súd námietku žalobcov 1/ a 2/ spočívajúcu v porušení ich práva na spravodlivý proces nedostatočnosťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako aj jeho arbitrárnosťou, považoval za zjavne nedôvodnú. Napokon ak aj súd prvej inštancie rozhodol súladne s rozhodnutím súdov oboch inštancií v spore vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 7C/214/2015, citiac sa viazaný prejudiciálnym právoplatným posúdením otázky vlastníctva žalobcov 1/ a 2/ k predmetným pozemkom medzi stranami v tomto spore (§ 194 ods. 2 CSP, na tom nemení nič ani skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ podali proti rozsudku Krajského súdu v Žiline spis. zn. 5Co/279/2018 zo dňa 30.04.2019 dovolanie), nemalo to vplyv na to, že sa aj sám prejudiciálne so spornou otázkou vlastníctva žalobcov k predmetným pozemkom vysporiadal, a to zhodne s konajúcimi súdmi vo veci vedenej pod spis. zn. 7C/214/2015. Neobstojí námietka žalobcov, že závery súdu prvej inštancie boli založené na nedostatočnom skutkovom základe, práve naopak (k tomu viď vyššie). S ohľadom na uvedené tak potom odvolací súd považoval za správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania.

28. V nadväznosti na uvedené závery považoval odvolací súd za nadbytočné zaoberať sa odvolacími námietkami žalobcov 1/ a 2/ týkajúcimi sa rozhodnutia súdu prvej inštancie nevykonať dokazovanie ich výsluchom, resp. záverov súdu prvej inštancie, ktoré vyvodil z výsluchu žalobcu 1/ v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod spis. zn. 5C/288/2015, a to že žalobca 1/ tvrdil, že sporný spoluvlastnícky podiel nadobudli kúpou až v roku 2012. Vo svetle vyššie uvedených dôvodov, na podklade ktorých odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, námietky žalobcov neobstoja. Dokazovanie ich výsluchom na rozhodnutie v súdnej veci nemohlo mať podstatný vplyv a rovnako ani to, že žalobcovia 1/ a 2/ svoju oprávnenú držbu odvíjali od kúpnej zmluvy uzavretej v roku 2000 a nie až v roku 2012. Na uvedených záveroch tiež nemení nič ani skutočnosť, že v danom prípade došlo k vydaniu osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníctva žalobcov 1/ a 2/ notárom podľa ust. § 63 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), keďže takéto osvedčenie ako verejná listina nie je osobitným titulom nadobudnutia vlastníckeho práva, vlastnícke právo má len deklarovať a slúži ako podklad pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností záznamom podľa ust. § 34 katastrálneho zákona.

29. Napokon bola nedôvodnou aj námietka žalobcov, že potvrdením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie by došlo k obmedzeniu ich vlastníckeho práva k predmetným pozemkom, ktoré nadobudli dobromyseľne a za ktoré zaplatili kúpnu cenu 400.000,- Sk. Ak žalobcovia vlastníctvo k predmetným pozemkom nenadobudli, nemohlo dôjsť k obmedzeniu, či zásahu do ich vlastníctva. Je pritom právne irelevantné, či na podklade kúpnej zmluvy z roku 2000 zaplatili kúpnu cenu. Ako už bolo uvedené, vlastníctvo k nehnuteľnej veci sa prevodom nadobúda až rozhodnutím príslušného katastrálneho úradu o vklade vlastníckeho práva nadobúdateľa do katastra nehnuteľností, a nie zaplatením kúpnej ceny.

30. V súvislosti s uvedeným odvolací súd považoval odvolanie žalobcov 1/ a 2/ za nedôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ako aj v závislom výroku III. o nároku na náhradu trov konania, podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii ust. § 262 ods. 1, ust. § 255 ods. 1 a ust. čl. 4 ods. 1 v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalovaní 1/ a 2/ boli v odvolacom konaní v rozsahu konania o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti jeho výrokov II. a III. úspešní a vznikol im tak nárok na náhradu trov tejto časti odvolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). CSP neobsahuje osobitnú úpravu rozhodovania o trovách konania v prípade, že odvolanie je odmietnuté. Preto odvolací súd považoval za nutné o trovách odvolacieho konania v rozsahu konania od odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti jeho výroku I., vychádzajúc z ust. čl. 4 ods. 1 CSP, rozhodnúť analogicky podľa § 256 ods. 1 CSP, ktoré upravuje problematiku najbližšiu odmietnutiu odvolania, lebo v tomto prípade odvolacie konanie končí bez toho, aby odvolací súd rozhodoval o veci samej, a to v dôsledku procesného zavinenia tej strany sporu, ktorá ako neoprávnená podala odvolanie - v danom prípade žalobcov 1/ a 2/. Žalovaným 1/ a 2/ ako protistrane tak vznikol voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov aj tejto časti odvolacieho konania. S poukazom na uvedené sú tak žalobcovia 1/ a 2/ ako nerozluční spoločníci povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov

odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).